

Instituut van de Belastingadviseurs en de
Accountants
De heer Bart VAN COILE
Voorzitter
Emile Jacqmainlaan 135/2

1000 BRUSSEL

Instituut van de Bedrijfsrevisoren
De heer Patrick VAN IMPE
Voorzitter
Emile Jacqmainlaan 135/1

1000 BRUSSEL

Brussel, 23 december 2022

Geachte heren Voorzitters,
Geachte heer VAN COILE,
Geachte heer VAN IMPE,

Betreft :   normatief kader voor “gedeelde” opdrachten

Wij danken u voor uw aanwezigheid op het overleg van vrijdag 16 december 2022 dat via Teams heeft plaatsgevonden en waarvoor de Hoge Raad u via zijn schrijven van 2 december 2022 had uitgenodigd. Deze ontmoeting was erop gericht om de totstandkoming van het normatief kader voor zogenaamde “gedeelde” opdrachten te bespreken, gelet op het feit dat recent een aantal ontwerpnormen inzake wettelijke opdrachten slechts door één instituut, met name het IBR, aan de Hoge Raad zijn voorgelegd, terwijl de normatieve teksten betrekking hebben op wettelijke opdrachten die ook door sommige ITAA-leden kunnen worden uitgevoerd.

De bezorgdheid van de Hoge Raad heeft in het bijzonder betrekking op de volgende zogenaamde “gedeelde” opdrachten die de wetgever aan beroepsbeoefenaars van beide instituten heeft toevertrouwd:

- Opdracht in het kader van de beoordeling van het getrouw en voldoende zijn van de financiële en boekhoudkundige gegevens opgenomen in het verslag van het bestuursorgaan;
- Opdracht bij de omzetting van een entiteit;
- Opdracht bij de ontbinding en vereffening van vennootschappen;
- Opdracht met betrekking tot de controle van fusie- en splitsingsverrichtingen van vennootschappen.

De Hoge Raad heeft in het kader van de ontmoeting met de vertegenwoordigers van beide instituten de gelegenheid gehad om een aantal fundamentele principes in herinnering te brengen en benadrukt dat hieraan geen afbreuk kan gedaan worden:

- ✓ *Belang van “level playing field” op normatief vlak (d.w.z. dezelfde norm voor dezelfde wettelijke opdracht)*

Ingeval de wetgever eenzelfde (controle-)opdracht heeft toevertrouwd aan economische beroepsbeoefenaars die behoren tot een verschillend instituut (een zogenaamde “gedeelde” opdracht), moet de wetgever ervan kunnen uit gaan dat die beroepsbeoefenaars deze opdracht op een gelijkwaardige wijze uitvoeren en dat er een gelijkwaardige verslaggeving is. Voor zover er in de onderneming, waarin de opdracht wordt uitgevoerd, geen commissaris is, behandelt de wetgever die beroepsbeoefenaars (bedrijfsrevisor en gecertificeerde accountant) op het vlak van aansprakelijkheid overigens ook op een gelijke manier. Hieruit volgt dat voor eenzelfde wettelijke opdracht het normatief kader, toepasselijk op de beroepsbeoefenaars, gelijklopend dient te zijn, ongeacht het instituut waartoe de beroepsbeoefenaars behoren.

- ✓ *Waarborgen van hoog kwaliteitsniveau*

De Hoge Raad streeft ernaar dat bij het uitvoeren van wettelijke (controle-)opdrachten de hoogst mogelijke kwaliteitsstandaarden en waarborgen worden nagestreefd, en dit in het algemeen belang.

- ✓ *Nood aan rechtszekerheid*

Niet alleen de beroepsbeoefenaars zelf, maar ook de toezichthouder, de diverse stakeholders en het maatschappelijk verkeer, hebben er belang bij dat er duidelijkheid is omtrent de wijze waarop de beroepsbeoefenaars geacht worden een wettelijke (controle-)opdracht uit te voeren. Bovendien moeten de instituten hun verantwoordelijkheid nemen om binnen een redelijke termijn na publicatie van nieuwe of gewijzigde wetgeving een duidelijk normatief kader voor goedkeuring/advies aan de Hoge Raad voor te leggen.

Tijdens het overleg hebben de vertegenwoordigers van de instituten hun respectieve standpunten kunnen uiteenzetten en toelichten.

Uit deze uiteenzettingen en toelichtingen menen de leden van de Hoge Raad te mogen afleiden dat de twee instituten het inhoudelijk wel eens zijn over de vier ontwerpnormen die volledig gezamenlijk zijn opgesteld maar dat enkel het onderdeel in verband met de interne kwaliteitsbeheersingssystemen van de kantoren een probleem stelt.

Als mogelijke oplossing is gesuggereerd om het onderdeel interne kwaliteitsbeheersingssystemen (kantoororganisatie) en de aanverwante discussie over de kwaliteitsbeoordeling door de toezichthouder los te koppelen van de goedkeuring van de vier ontwerpnormen die gelet op de algemene economische situatie dringend zouden moeten worden goedgekeurd.

Aansluitend op voormeld overleg, wensen de leden van de Hoge Raad via onderhavig schrijven beide instituten nogmaals uitdrukkelijk aan te sporen om een gezamenlijke oplossing uit te werken, zodat voor “gedeelde” wettelijke opdrachten gezamenlijke ontwerpnormen aan de Hoge Raad kunnen worden voorgelegd, enerzijds voor goedkeuring (door het IBR), anderzijds voor advies (door het ITAA).

Concreet dringt de Hoge Raad erop aan dat de instituten hun verantwoordelijkheid nemen en uiterlijk tegen half januari 2023 de Hoge Raad informeren over de stand van zaken van de ontwerpnormen voor de vier bovenvermelde wettelijke opdrachten. Voor de Hoge Raad is het onaanvaardbaar dat een gezamenlijk normatief initiatief vanwege de instituten voor voormelde wettelijke opdrachten nog langer op zich laat wachten, gelet op de rechtmatige verwachtingen van het beroep én het maatschappelijk verkeer, alsook - en niet in het minst - rekening houdend met de algemene economische situatie.

Bij gebrek aan een gezamenlijk normatief initiatief vanwege de instituten, zal de Hoge Raad genoodzaakt zijn om zelf verdere stappen te ondernemen teneinde de rechtszekerheid en de vereisten van het maatschappelijk verkeer veilig te stellen. Dergelijk noodscenario draagt echter geenszins de voorkeur weg van de Hoge Raad.

*

* *

Volledigheidshalve en voor zover nodig, roepen de leden van de Hoge Raad de vertegenwoordigers van beide instituten op om in het kader van hun verdere besprekingen een serene en professionele houding aan de dag te leggen.

De leden van de Hoge Raad zouden het trouwens op prijs stellen dat de instituten de Hoge Raad op een gepaste wijze zouden informeren over hun eventuele initiatieven ten aanzien van de beleidsmakers omtrent het normatief kader, toepasselijk op de beroepsbeoefenaars. Gelet op de bevoegdheid die de wetgever op normatief vlak aan de Hoge Raad heeft toevertrouwd, zowel voor wat betreft de IBR-leden (goedkeuringsbevoegdheid) als voor de ITAA-leden (adviesbevoegdheid) lijkt dergelijke transparantie niet meer dan logisch.

Van zijn kant zal de Hoge Raad de bevoegde Ministers alleszins op de hoogte brengen van het overleg dat heeft plaatsgevonden op 16 december jongstleden.

*

* *

Het spreekt vanzelf dat de Hoge Raad zich ter beschikking houdt van beide instituten, mochten zij zijn tussenkomst bij het finaliseren van de gezamenlijke ontwerpnormen wenselijk achten.

Wij kijken met belangstelling uit naar uw verdere berichten.

Jean-Marc DELPORTE
Voorzitter